ECLI:LV:RAT:2017:1010.C31313015.2.S
Lieta Nr. C 31313015
CA- 1406/1, 2017.g.

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Rīgā, 2017.gada 10.oktobrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Madara Ābele
tiesneši Mairita Šķendere un Gunta Freimane
ar sekretāri Kristīni Vaļeiku

piedaloties /pers. F/ pilnvarotai pārstāvei zvērinātai advokātei Andrai Bērzkalnei, /pers. G/ un /pers. H/ pilnvarotai pārstāvei zvērinātai advokātei Regīnai Keišai,

izskatīja atklātā apelācijas instances tiesas sēdē civillietu /pers. F/ prasībā pret /pers. I/, /pers. G/ un /pers. H/ par piedziņas vēršanu uz laulātā mantas daļu un /pers. G/ un /pers. H/ pretprasībā pret /pers. F/ par nekustamā īpašuma atzīšanu par laulātā atsevišķu mantu un atbrīvošanu no parāda piedziņas, sakarā ar /pers. I/, /pers. G/ un /pers. H/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 26.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 1.jūlijā /pers. F/ iesniedzis Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā prasību, vēlāk to precizējot, pret /pers. I/ (/vārds, uzvārds/), /pers. G/ (/vārds, uzvārds/) un /pers. H/, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1., 89., 91., 93., 98., 99., 940., 1055., 1403., 1404., 1415., 1438., 1480., 1592.pantu, Zemesgrāmatu likuma 97.pantu, lūdzis:

1) atzīt par spēkā neesošu 2010.gada 29.decembrī noslēgto pirkuma līgumu starp /pers. G/ un /pers. H/ par nekustamā īpašuma /adrese A/, kadastra Nr./numurs A/, atsavināšanu;

2) atzīt /pers. G/ tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese A/, kadastra Nr./numurs A/, dzēšot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs /II daļas 1.iedaļas ierakstus Nr.2.1., 2.2., 2.3. par /pers. H/ īpašuma tiesībām;

3) atzīt par spēkā neesošu 2012.gada 9.februārī noslēgto pirkuma līgumu starp /pers. G/ un /pers. H/ par nekustamā īpašuma /adrese B/, kadastra Nr. /numurs B/, atsavināšanu;

4) atzīt /pers. G/ tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese B/, kadastra Nr./numurs B/, dzēšot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas nodalījumā /numurs/II daļas 1.iedaļas Nr.2.1., 2.2., 2.3. ierakstus par /pers. H/ īpašuma tiesībām;

5) atzīt /pers. F/ tiesības, pamatojoties uz Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas spriedumu lietā Nr. C31446810, saņemt apmierinājumu no /pers. I/ daļas laulāto kopmantā un vērst piedziņu saskaņā ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas spriedumu lietā Nr.C31446810, 18594,59 *euro* apmērā uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese A/, kadastra Nr. /numurs A/, kas ierakstīts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs /, kā laulātās /pers. I/ daļu laulāto kopmantā un uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese B/, kadastra Nr. /numurs B/, kas ierakstīts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/, kā laulātās /pers. I/ daļu laulāto kopmantā;

6) piedzīt solidāri no atbildētājiem par labu prasītājam tiesāšanās izdevumus.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 20.septembrī /pers. L/ aizdevusi /pers. I/ naudas līdzekļus 7000 *euro* apmērā un 2008.gada 20.janvārī – 2000 USD apmērā. Aizdevums noformēts pusēm parakstot parādzīmi.

Aizdevuma atmaksas termiņš iestājās 2010.gada 26.aprīlī.

Laika posmā no 2009.gada novembra līdz 2010.gada jūlijam atsevišķos maksājumos atbildētāja /pers. I/ samaksāja kreditoram kopsummā 800 *euro*.

2010.gada 09.septembrī starp kreditoru /pers. L/ un prasītāju noslēgts prasījuma tiesību dāvinājuma līgums, saskaņā ar kuru prasītājam nodotas (uzdāvinātas) prasījuma tiesības pret atbildētāju /pers. I/ pilnā apmērā.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 22.janvāra spriedumu civillietā Nr. C31446810 piedzīts no /pers. I/ prasītāja labā aizdevuma pamatparāds 9152,48 *euro*, aizdevuma lietošanas procentu parāds par periodu no 2009.gada 20.marta līdz 2012.gada 20.septembrim 9152,48 *euro*, tiesas izdevumi 613,13 *euro*, kopā 18 918,09 *euro*. Spriedums stājās spēkā 2015.gada 10.martā.

Prasītājs norāda, ka tā kā /pers. I/ neveica labprātīgu sprieduma izpildi, tā izpildei 2015.gada 27.martā tika izsniegts izpildu raksts. Tomēr 2015.gada 6.maijā Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr. 86 zvērināts tiesu izpildītājs Ainārs Šusts atgriezis prasītājam izpildu rakstu bez izpildes - veicot izpildu darbības, konstatēts, ka /pers. I/ nav kustamas vai nekustamas mantas, kā arī naudas līdzekļi, uz kuriem būtu vēršama parāda piedziņa.

Prasītājs norāda, ka 1984.gada 25.augustā starp atbildētājiem /pers. I/ un /pers. G/ tikusi noslēgta laulība. Tā kā starp laulātajiem /pers. I/ un /pers. G/ nav noslēgts laulības līgums, viņu starpā pastāv laulāto mantiskās attiecības.

Laulības laikā atbildētāji /pers. I/ un /pers. G/ iegādājušies nekustamos īpašumus garāžu Nr. 109 /adrese A/, un neapdzīvojamo telpu Nr. 603 /adrese B/. Minētie nekustamie īpašumi zemesgrāmatās tikuši nostiprināti uz /pers. G/ vārda, nenorādot, ka tie būtu viņa kā laulātā atsevišķa manta. Turklāt, /pers. I/, kā /pers. G/ laulātā ar savu parakstu ir devusi piekrišanu abu nekustamo īpašumu atsavināšanai un minētais fakts apliecina, ka tie ir bijuši laulāto kopmanta.

2009.gada 23.oktobrī kreditors pieprasījis /pers. I/ aizdevumu atmaksu un 2010.gada 2.novembrī prasītājs iesniedzis Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā prasību par parāda piedziņu pret atbildētājiem /pers. I/ un /pers. G/. Tostarp - laika periodā no 2010.gada 29.decembra līdz 2012.gada 9.februārim, /pers. G/ atsavinājis savam dēlam /pers. H/ viņam piederošus divus nekustamos īpašumus. Tātad, laikā, kad prasītājs bija kļuvis par /pers. I/ kreditoru, un /pers. I/ bija iestājies pienākums veikt samaksu prasītājam par izsniegtajiem aizdevumiem, ko zināja arī /pers. I/ laulātais /pers. G/, jo arī pret viņu 2010.gada 2.novembrī tika celta prasība tiesā, /pers. G/ ir veicis aktīvas darbības, atsavinot visus savus nekustamos īpašumus, tai skaitā laulātās /pers. I/ daļu laulāto kopmantā.

Prasītājs uzskata, ka atbilstoši Civillikuma 89., 91., 93.pantam, /pers. G/ atsavinātie nekustamie īpašumi ir bijuši laulāto Tatjanas un /pers. G/ kopīgā manta.

/pers. I/ 2007.gada 20.septembrī un 2008.gada 20.janvārī bija saņēmusi no kreditora aizdevumus, parakstot par to parādzīmes. Prasītāja ieskatā /pers. I/ pienākums veikt samaksu kreditoram iestājās 2010.gada 26.aprīlī un minētajā datumā ir iestājies arī viņas pienākums atbildēt par savu saistību pret kreditoru ar visu savu atsevišķo mantu un arī ar savu daļu laulāto kopīgajā mantā.

Līdz 2010.gada 29.decembrim, kad tika noslēgts pirkuma līgums par nekustamā īpašuma atsavināšanu /pers. H/, prasītājam bija tiesības gūt apmierinājumu, piedziņu vēršot uz /pers. I/ daļu laulāto kopīgajā mantā, tas ir, uz pusi no atsavinātajiem nekustamajiem īpašumiem.

Savukārt laika periodā no 2010.gada 29.decembra līdz 2012.gada 9.februārim, kad tika noslēgts pirkuma līgums par nekustamā īpašuma atsavināšanu /pers. H/, prasītājam bija tiesības gūt apmierinājumu, piedziņu vēršot uz /pers. I/ daļu laulāto kopīgajā mantā, tas ir, uz pusi no atsavinātā nekustamā īpašuma.

Prasītājs norāda, ka ceļ prasību par nekustamo īpašumu pirkumu līgumu atzīšanu par spēkā neesošiem, jo /pers. G/ tos ir noslēdzis laikā, kad viņa laulātajai /pers. I/ jau bija radušās parādsaistības pret prasītāju un prasītājs bija cēlis prasību tiesā gan pret /pers. I/, gan pret /pers. G/.

Prasītāja ieskatā, atsavinot /pers. G/ piederošos nekustamos īpašumus, atbildētāji ir rīkojušies negodprātīgi, pretēji Civillikuma l. pantā nostiprinātajam labas ticības principam, ar mērķi apiet likumu un izvairīties no saistību izpildes. Nekustamie īpašumi tika atsavināti pārdevēja /pers. G/ dēlam /pers. H/. Ievērojot šo personu tuvo radniecību, nav pamata šaubīties par to, ka /pers. H/ bija zināms par celto prasību tiesā gan pret viņa māti, gan pret tēvu, kā arī par mātes /pers. I/ neizpildītajām saistībām pret prasītāju. Tādējādi prasītāja ieskatā nevar atzīt, ka /pers. H/ nekustamos īpašumus būtu ieguvis, rīkojoties godprātīgi.

Turklāt, no ierakstiem zemesgrāmatā un pirkumu līgumiem redzams, ka /pers. G/ ir iegādājies nekustamo īpašumu /adrese A/, 2001.gada maijā par Ls 310, bet atsavinājis 2010.gada decembrī, tas ir vairāk kā pēc 9 gadiem, dēlam /pers. H/ par Ls 10 lētāk, nekā pats iegādājies. Savukārt Nekustamo īpašumu /adrese B/, /pers. G/ iegādājies 2003.gada septembrī par Ls 2386,60 un tieši par tādu pašu summu vairāk kā pēc 8 gadiem - 2012.gada februārī, atsavinājis dēlam.

Tādējādi, pārdodot /pers. H/ nekustamos īpašumus, /pers. G/, laikā, kad nekustamo īpašumu tirgū bija vērojams stabils cenu kāpums, nav saņēmis adekvātus naudas līdzekļus, kas atbilstu nekustamo īpašumu tirgus vērtībai un uz kuriem /pers. I/ kreditori varētu vērst piedziņu.

Prasītāja ieskatā darījumi ar nekustamiem īpašumiem ir bijuši tikai izskata pēc un skaidras naudas norēķinu veids vēl jo vairāk pastiprina šaubas par darījumu dalībnieku patieso gribu un naudas norēķina veikšanu vispār. Bez tam, nekustamais īpašums /adrese B/, vēl joprojām tiek lietots /pers. G/ komercdarbības nodrošināšanai, ko apliecina Uzņēmumu reģistra informācija, proti, /pers. G/ ir SIA /Nosaukums A/ dalībnieks, kuram pieder 100% kapitāldaļas un sabiedrības komercdarbība tiek veikta juridiskajā adresē /adrese B/. Minētais fakts papildus apliecina to, ka nekustamā īpašuma atsavināšana bijusi tikai izskata pēc, lai izvairītos no saistību izpildes pret prasītāju.

To, ka nekustamo īpašumu pirkumu līgumi ir fiktīvi, papildus apstiprina aizliegumi abu nekustamo īpašumu zemesgrāmatu nodalījumos bez /pers. I/ rakstiskas piekrišanas nekustamos īpašumus atsavināt, dāvināt, ieķīlāt, izīrēt, iznomāt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu un/vai saistību tiesībām.

Šāda aizlieguma esamība apstiprina /pers. I/ un /pers. G/ nodomu atbrīvoties no laulāto kopmantas, to atsavinot dēlam, nolūkā izvairīties no saistību izpildes, bet tajā pašā laikā ierobežojot /pers. H/ tiesības rīkoties ar nekustamajiem īpašumiem pēc savas brīvas gribas zemesgrāmatā nostiprinātā aizlieguma dēļ.

Prasītājs uzskata, ka nekustamo īpašumu pirkumu līgumu noslēgšana par tik mazām summām un tādos apstākļos ir pretrunā ar loģikas likumiem un vispārpieņemto darījumu slēgšanas kārtību. Visi nekustamo īpašumu pārdošanas apstākļi norāda uz to, ka /pers. G/ griba, slēdzot nekustamo īpašumu pirkumu līgumus, ir izteikta tikai izskata pēc un nav bijusi vērsta uz to, lai nekustamie īpašumi reāli pārietu /pers. H/ īpašumā.

/pers. G/ un /pers. H/ mērķis, slēdzot nekustamo īpašumu pirkumu līgumus ir bijis maldināt /pers. I/ kreditorus.

Prasītājs norāda, ka pie konkrētās lietas apstākļiem, nevar atzīt, ka starp /pers. G/ un /pers. H/ noslēgtie nekustamo īpašumu pirkumu līgumi ir tiesiski un spēkā esoši, jo, kā liecina iepriekš izklāstītais, atbildētāju griba nav izteikta patiesi, lai nodibinātu tiesiskus darījumus, bet gan to griba ir izteikta tikai izskata pēc. Tādējādi, šādi darījumi, kuriem trūkst patiess gribas izteikums, nav atzīstami par tiesiskiem darījumiem, un tie ir spēkā neesoši.

Prasītājs norāda, ka rīcību, kad parādnieks, pastāvot saistībām un neilgi pirms parāda atprasīšanas atsavinot visu savu mantu, uz kuru būtu iespējams vērst piedziņu, ir pietiekams pamats vērtēt kā izvairīšanos no saistību izpildes. Līdz ar to, parādnieka rīcība nav atzīstama par tādu, kas atbilstu Civillikuma 1., 1415.pantā ietvertajam labas ticības principam.

/pers. I/ un /pers. G/ rīcība, atsavinot nekustamos īpašumus, ir vērtējama kā ļaunticīga, nolūkā izvairīties no saistību izpildes, kas pilnībā neatbilst labas ticības principam. Apstākļos, kad /pers. I/ parādsaistību dēļ deva piekrišanu savas daļas laulāto kopmantā - nekustamo īpašumu atsavināšanai, zinot, ka prasītājs ir cēlis prasību tiesā par parāda piedziņu, gan /pers. I/, gan /pers. G/ rīcība, apzinoties, ka /pers. I/ ir atbildīga prasītājam ar visu savu mantu parādsaistību apmērā, un tajā pašā laikā atsavinot savam dēlam /pers. H/ nekustamos īpašumus par cenu, kas ir neadekvāti zema, vērtējama kā tāda, kas neatbilst labiem tikumiem, nav veikta labā ticībā un ir vērsta uz to, lai apietu likumu un izvairītos no savu saistību izpildes pret kreditoriem.

Arī /pers. H/rīcība, noslēdzot darījumus, ar kuriem minētie nekustamie īpašumi pārgājuši viņa īpašumā, vērtējama kā tāda, kas ir pretēja labiem tikumiem, nav veikta labā ticībā un ir vērsta uz to, lai apietu likumu, palīdzot /pers. I/ izvairīties no saistību izpildes pret kreditoriem. Turklāt, /pers. H/ atzīstams par ļaunticīgu valdītāju atbilstoši Civillikuma 910.pantam, jo ļaunticīgs valdītājs ir tas, kas zina, ka viņam nav tiesības lietu valdīt vai ka kādam citam šajā ziņā ir lielākas tiesības nekā viņam.

Ievērojot atbildētāju tuvo radniecību, prasītājs uzskata, ka /pers. H/ zināja vai pie konkrētiem apstākļiem viņam vajadzēja zināt, ka viņš iegūst prāvas laikā atsavinātu lietu. Tādējādi /pers. H/atbilstoši Civillikuma 910.pantā definētajam ļaunticīgajam valdītājam par tādu arī atzīstams, jo konkrētā gadījuma apstākļos, viņam bija pietiekams pamats šaubīties par viņa tiesībām iegūt nekustamos īpašumus.

Iepriekš aplūkotie darījumu slēgšanas apstākļi norāda uz to, ka atbildētāji ir izmantojuši savas subjektīvās tiesības veidā, kas formāli atbilst likuma burtam, taču rīkojoties pretēji likuma patiesajiem mērķiem. Prasītājs norāda, ka viņa tiesības uz tam pienākošos naudas summu saņemšanu ir pamatotākas un svarīgākas, nekā atbildētāju tiesības slēgt nekustamo īpašumu pirkumu līgumus par tādu cenu un uz tādiem noteikumiem, uz kādiem tie noslēgti. Ņemot vērā minēto, prasītājs uzskata, ka atbildētāju tiesību ierobežojums, nepieļaujot noslēgto nekustamo īpašumu pirkumu līgumu palikšanu spēkā, vērtējams kā nebūtisks. Savukārt, prasītāja ieguvums no nekustamo īpašumu pirkumu līgumu atzīšanas par spēkā neesošiem, vērtējams kā būtisks, jo līgumu atzīšana par spēkā neesošiem dotu iespēju izpildīt spēkā esošu tiesas spriedumu par piedziņu, kurš savādāk nav izpildāms, turklāt, minēto līgumu atzīšana par spēkā neesošiem atbilstu gan taisnīguma principam, gan likuma garam. Tādējādi, prasītāja tiesības uz parāda atgūšanu ir

aizsargājamas, atzīstot par spēkā neesošiem darījumus, kurus atbildētāji noslēguši nolūkā padarīt kreditoriem neiespējamu piedziņas vēršanu uz nekustamiem īpašumiem. Prettiesiski nodibinātas saistības nevar radīt paliekošas tiesiskas sekas.

Tā kā zvērināts tiesu izpildītājs Ainārs Šusts izpildu lietas Nr. 00364/086/2015 ietvaros, pamatojoties uz Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 27.martā izdoto izpildu rakstu lietā Nr. C31446810, līdz 2016.gada 15.februārim no /pers. I/ ir piedzinis naudas līdzekļus 659,51 *euro* apmērā, no kuriem ieturēti sprieduma izpildes izdevumi 336,01 *euro* apmērā, un piedzinējam /pers. F/ pārskaitīti naudas līdzekļi parāda dzēšanai 323,50 *euro* apmērā, tad prasītājs 2016.gada 16.februārī ir samazinājis sākotnējo prasījuma apmēru par 323,50 *euro* un lūdz vērst piedziņu uz nekustamo īpašumu ½ domājamo daļu 18594,59 *euro* apmērā, kā laulātās /pers. I/ daļu laulāto kopmantā.

2015.gada 21.augustā atbildētāji iesnieguši Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā rakstveida paskaidrojumus, norādot, ka nekustamais īpašums /adrese A/, ir /pers. G/ atsevišķā manta. Īpašums (garāža Nr.109) netika iegādāts, bet tas tika viņam piešķirts. No Garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „nosaukums" 2015.gada 30.jūlija izziņas redzams, ka /pers. G/ piederošā garāža atbilda vienai pajai. Pašreizējais pajas turētājs ir /pers. H/.

Paskaidro, ka arī nekustamais īpašums /adrese B/, ir /pers. G/ atsevišķā manta. Īpašums netika iegādāts, bet tas tika viņam piešķirts un vēlāk privatizēts uz /pers. G/ vārda, ko apliecina 1999.gada 28.maija apliecība par īpašuma tiesībām uz dzīvokli līdz dzīvojamās mājas privatizācijai. /pers. I/ deva savu piekrišanu īpašumu atsavināšanai ne jau tā iemesla dēļ, ka viņai būtu uz to materiālas dabas tiesības, bet gan tādēļ, ka viņai šādu tiesību nebija un tas bija vienkāršākais veids formalitāšu veikšanai.

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 22.janvāra spriedums civillietā nr.C31446810 neuzliek nekādus pienākumus /pers. G/ un faktiski nav saprotams, kādēļ viņš tika aicināts šajā lietā kā atbildētājs, jo piedziņas vēršanai pret viņu nav nekāda likumiska pamata, tādejādi prasība nepamatoti balstīta uz Civillikuma 1055.pantu.

/pers. H/ ir labticīgs ieguvējs, jo iegūstot nekustamos īpašumus, viņam bija un ir pilnīga pārliecība, ka nevienam citam nav lielāku tiesību valdīt pār iegūto un ieguva to labā ticībā. /pers. G/ rīkojās ar viņam piederošo mantu labā ticībā un nekādā veidā nav aizskāris /pers. F/ tiesības gūt apmierinājumu no parādnieces /pers. I/.

2016.gada 17.februārī /pers. G/ un /pers. H/ iesniegusi Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā pretprasību pret /pers. F/ par nekustamo īpašumu /adrese A/, un /adrese B/, atsvabināšanu no parāda piedziņas, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 91., 99., 100., 109.pantu, atbildētāji lūguši atzīt nekustamo īpašumu – garāžu Nr. 109, kas atrodas /adrese A/, ar kadastra nr. /numurs A/, un nekustamo īpašumu /adrese B/, kadastra nr. /numurs /- uz nekustamo īpašumu atsavināšanas brīdi /pers. H/ par /pers. G/ atsevišķu mantu un atsvabināt nekustamos īpašumus no /pers. I/ parāda piedziņas.

Pretprasībā norādīts, ka 2007.gada 20.septembrī /pers. L/ aizdeva /pers. I/ naudu par kopējo summu 7000 *euro*, ar lietošanas procentiem 3% mēnesī. Minētā darījuma noslēgšanai /pers. G/ nav devis piekrišanu un saņemtais aizdevums nav izmantots ģimenes vajadzībām.

Norāda, ka ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 22. janvāra spriedumu civillietā Nr. C31446810 daļēji apmierināta /pers. F/ prasība un no /pers. I/ piedzīts aizdevuma pamatparāds 9152,48 *euro*, aizdevuma lietošanas procentu parāds 9152,48 *euro*, tiesas izdevumi 613,13 *euro*, kopā 18 918,08 *euro*. Prasība daļā pret /pers. G/ noraidīta.

Viena laulātā darījums, kam nav dota otra laulātā piekrišana, nenodibina solidāru saistību abiem laulātajiem. Lai gan strīdus nekustamie īpašumi ir iegādāti /pers. G/ un /pers. I/ laulības laikā un starp laulātajiem pastāv laulāto likumiskās mantiskās attiecības, abi laulības laikā iegādātie un uz /pers. G/ vārda zemesgrāmatā nostiprinātie nekustamie īpašumi ir atzīstami par /pers. G/, kā laulātā atsevišķu mantu.

Fakts, ka zemesgrāmatā nav reģistrēta attiecīga atzīme, neizslēdz laulātā tiesības pierādīt, ka zemesgrāmatā reģistrētais īpašums ir laulātā atsevišķa manta. Uzskata, ka, vērtējot nekustamā īpašuma piederības prezumciju, jāņem vērā laulības laikā iegūtā strīdus nekustamā īpašuma iegūšanas veids. Nekustamais īpašums /adrese A/, garāža Nr.109, reģistrēts zemesgrāmatā, pamatojoties uz 2001.gada 10.maijā izsniegto Orderi, kurš apliecina, ka /pers. G/ ir garāžu īpašnieku kooperatīva sabiedrības „nosaukums" garāžu boksa Nr. 109, īpašnieks.

Saskaņā ar 1994.gada 25.aprīļa Garāžu kooperatīva „nosaukums" valdes lēmumu atbilstoši, samaksātajām kvītīm /pers. G/ lietošanā nodotā garāžas vērtība bija Ls 71,05.

Garāžu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība „nosaukums" Uzņēmumu reģistrā reģistrēta 1994.gada 22.aprīlī, kā garāžu celtniecības un ekspluatācijas kooperatīva „nosaukums" tiesību un saistību pārņēmēja.

Reorganizējot garāžu celtniecības kooperatīvu „nosaukums" un to 1994.gada 22. aprīlī reģistrējot Uzņēmumu reģistrā atbilstoši likuma „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 2.pantam, pajas nomaksā ir ieskaitīta garāžas vērtība, jo paju vērtības kopsumma veido sabiedrības pamatkapitālu.

2000.gada 16.novembrī Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodaļas nodalījumā Nr. /numurs/ tika reģistrētas Garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „nosaukums" īpašuma tiesības uz ēkām, sastāvošām no kantora ēkas, sarga mājas un garāžām, kuras atrodas /adrese A/.

Privatizācijas procesā, privatizējot garāžu īpašnieku ēku kooperatīvas sabiedrības fondu /pers. G/ īpašumā tika nodota garāža Nr.109, /adrese A/, samaksā par sabiedrības fonda privatizāciju ieskaitot /pers. G/ piederošo 1paju garāžu kooperatīvā.

Norāda, ka vienam laulātam piederošās uzņēmējsabiedrības pamatkapitāla daļas nav atzīstamas par laulāto kopmantu. Minētais attiecināms arī uz kooperatīvās sabiedrības biedra ieguldījumu kooperatīvās sabiedrības pamatkapitālā, kas ir kooperatīvās sabiedrības īpašums, kurš vienlaicīgi nevar būt laulāto kopīpašums. Lai gan paja iegādāta laulības laikā, ievērojot to, ka garāžu kooperatīvās sabiedrības biedrs bija /pers. G/, tad paja garāžu kooperatīvā nav laulāto kopīga manta.

Tā kā /pers. G/ piederošā garāža Nr. 109, /adrese A/, kura tika iegūta īpašumā par viņam piederošo paju, tad atzīstama par laulātā atsevišķu mantu.

Nekustamais īpašums /adrese B/, nostiprināts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā nr. /numurs /, dalot laulāto kopīgo mantu, ir jāņem vērā katra laulātā ieguldījums šīs mantas iegādē, un īpašumtiesību daļa atzīstama atbilstoši izdarītā ieguldījuma apjomam. Šis noteikums attiecas arī uz privatizācijas sertifikātu ieguldījuma apjomu nekustamā īpašuma privatizācijā.

Nekustamo īpašumu /adrese B/, /pers. G/ ieguva pamatojoties uz Centrālās dzīvojamo māju privatizācijas komisijas 1999.gada 27.aprīļa lēmumu Nr. 8-dz/p, iegūstot līdz dzīvojamās mājas privatizācijai īpašuma tiesības uz dzīvokli Nr.5, kas atrodas /adrese B/, un savas īpašuma tiesības 1999.gada 28.maijā reģistrējot Valsts zemes dienesta kadastrā.

Lai gan nekustamā īpašuma privatizācijā tika ieguldīti 4,7 /pers. I/ piederošie sertifikāti, atbildētājs uzskata, ka /pers. I/ ieguldījums dzīvokļa privatizācijā ir maznozīmīgs, tādēļ, laulības laikā privatizēto dzīvokļa īpašumu nav pamata atzīt par laulāto kopmantu, kura pieder laulātajiem līdzīgās daļās. Turklāt, jāņem vērā, ka dzīvokļa /adrese B/, privatizācijā tika izmantoti arī tobrīd, nepilngadīgā dēla /pers. H/ privatizācijas sertifikāti.

Ņemot vērā faktu, ka strīdus nekustamie īpašumi ir atsavināti /pers. H/, /pers. H/ pievienojas prasījumam un pierādot /pers. G/ atsevišķas mantas statusu prasa viņam piederošo īpašumu atsvabināšanu no piedziņas.

2016.gada 3.jūnijā prasītājs iesniedzis Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā paskaidrojumus, kuros norāda, ka neatzīst pretprasību. Prasītājs uzskata, ka atbildētājs /pers. G/ nav iesniedzis nevienu pierādījumu tam, ka attiecībā uz nekustamo īpašumu - garāžu Nr.109, /adrese A/, būtu attiecināms kāds no Civillikuma 91.panta pirmās daļas noteikumiem mantas atzīšanai par atsevišķu un nav pierādījumu, ka /pers. G/ par saviem līdzekļiem būtu

iegādājies paju, kas būtu devusi tiesības uz attiecīgo nekustamo īpašumu.

Tāpat atbildētājs /pers. G/ nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu, ka viņš ir bijis garāžu celtniecības un ekspluatācijas kooperatīva „nosaukums", pēc tam garāžu īpašnieku kooperatīva sabiedrības /Nosaukums / biedrs ar izdarītu ieguldījumu šo sabiedrību pamatkapitālā, lai uz konkrēto gadījumu varētu attiecināt pretprasības pieteikumā minētās tiesību normas.

Prasītāja ieskatā arī tas, ka pretprasības pieteikumā ir norādīts, ka pajas nomaksā ir ieskaitīta garāžas vērtība, ir vienīgi /pers. G/ izteikums bez attiecīga pierādījuma, kas to apliecinātu. Atbildētājs/pers. G/ kā apliecinājums tam, ka viņam ir bijusi viena paja garāžu īpašnieku kooperatīvajā sabiedrībā „nosaukums" ir iesniedzis tiesā minētās sabiedrības 2015.gada 30.jūlija izziņu. Tomēr no tās neizriet, par kādiem līdzekļiem paja ir nomaksāta.

Prasītājs uzskata, ka pretprasības pieteikuma argumentācija, kas balstīta uz Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2006. gada 15.marta spriedumā lietā Nr. SKC-48 norādīto argumentāciju motīvu daļā, nav piemērojama pie faktiskajiem apstākļiem konkrētajā civillietā, jo /pers. G/ nav pierādījis, par kādu ieguldījumu/līdzekļiem ir ieguvis garāžu Nr. 109, /adrese A/, un ka šis ieguldījums ir bijis tikai par viņa līdzekļiem.

Nav pamatots pretprasības pieteikumā izdarītais secinājums, ka paja nevar būt laulāto kopīga manta, jo Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2005.gada 5.oktobra spriedumā lietā Nr. SKC-543 atzina, ka privatizācijas procesā iegūtās dzīvokļu celtniecības kooperatīva dzīvoklis ir abu laulāto kopīga manta, ja paja ir nomaksāta ar abu laulāto līdzekļiem (Civillikuma 89.panta otrā daļa).

Tā kā /pers. G/ nav pierādījis, ka paja ir nomaksāta tikai par viņa līdzekļiem, ir atzīstams, ka nekustamais īpašums - garāža Nr. 109, /adrese A/ bija abu laulāto (/pers. G/ un /pers. I/) kopīga manta, nevis /pers. G/ atsevišķā manta, un tādējādi nav tiesiska pamata to atsvabināt no /pers. I/ parāda piedziņas.

/pers. G/ pretprasības pieteikumā norāda, ka nekustamo īpašumu /adrese B/, ieguvis privatizācijas rezultātā. Lai gan pretprasības pieteikumā ir norādīts, ka nekustamā īpašuma privatizācijā tika ieguldīti 4,7 /pers. I/ piederošie sertifikāti, par to atbildētāji nav iesnieguši pierādījumus. Tomēr, pat ja pieņem, ka šāds ieguldījuma apmērs ir bijis no /pers. I/, nav pierādījumu par to, kāds ir bijis /pers. G/ ieguldījuma apmērs nekustamā īpašuma privatizācijā.

Kaut arī pretprasības pieteikumā ir norādīts, ka jāņem vērā, ka dzīvokļa /adrese B/ privatizācijā tika izmantoti arī tobrīd nepilngadīgā dēla /pers. H/ privatizācijas sertifikāti, prasītājs uzskata, ka arī par tiem nav iesniegti pierādījumi, kas nepieciešami pretprasības pamatošanai. Tā kā nav iespējams noteikt katra laulātā ieguldījuma apmēru laulāto kopīgas mantas, tas ir, nekustamo īpašumu iegūšanā, prasītāja ieskatā atbilstoši Civillikuma 89. panta otrajai daļai ir pieņemams, ka tā pieder abiem laulātajiem — /pers. I/ un /pers. G/ - līdzīgās daļās, un atbilstoši Civillikuma 93.pantam savu daļu (pusi) minētajos īpašumos /pers. I/ bija nodevusi /pers. G/ pārvaldībā.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 26.septembra spriedumu prasība daļēji apmierināta, atzīstot /pers. F/ tiesības, pamatojoties uz Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas spriedumu lietā Nr. C31446810, vērst piedziņu 18594,59 *euro* apmērā uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese A/, kadastra numurs /numurs A/, kas ierakstīts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs /, uz /pers. H/ vārda un ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese B/, kadastra numurs /numurs B/, kas ierakstīts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs /, uz /pers. H/ vārda.

Pirmās instances tiesa noraidījusi /pers. F/ prasību daļā par 2010.gada 29.decembrī noslēgtā pirkuma līguma par nekustamā īpašuma /adrese A/, atsavināšanu un 2012.gada 9.februārī noslēgtā pirkuma līguma par nekustamā īpašuma /adrese B/, atsavināšanu atzīšanu par spēkā neesošiem, kā arī par ierakstu atjaunošanu attiecīgajos zemesgrāmatu nodalījumos. Pirmās instances tiesa noraidījusi /pers. G/ un /pers. H/ pretprasību pret /pers. F/ par nekustamā īpašuma atzīšanu par laulātā atsevišķo mantu un atsvabināšanu no piedziņas vēršanas uz šo īpašumu, piedzenot no /pers. I/ par labu /pers. F/ tiesāšanās izdevumus 334,19 *euro*, no /pers. G/ par labu /pers. F/ tiesāšanās izdevumus 334,19 *euro* un no /pers. H/ par labu /pers. F/ tiesāšanās izdevumus 334,19 *euro*.

Pirmās instances tiesa nodibinājusi, ka /pers. L/ aizdevusi /pers. I/ naudas līdzekļus, par ko /pers. I/ 2007.gada 20.septembrī sastādījusi un parakstījusi parādzīmi par 7000 *euro* ar lietošanas procentiem 3% mēnesī, 2008.gada 20.janvārī parādzīmi par 1000 *euro* ar lietošanas procentiem 3% mēnesī un 2008.gada 20.janvārī parādzīmi par USD 2000 ar lietošanas procentiem 3% mēnesī. /pers. L/ savas prasījuma tiesības cedējusi /pers. F/ un ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 22.janvāra spriedumu daļēji apmierināta /pers. F/ prasība, piedzenot no /pers. I/ par labu /pers. F/ aizdevuma pamatparādu 9152,48 *euro,* aizdevuma lietošanas procentu parādu 9152,48 *euro*, tiesas izdevumus 613,13 *euro*, kopā 18 918,09 *euro*. Minētais spriedums stājies likumīgā spēkā.

Pirmās instances tiesa lietā noskaidrojusi, ka atbildētāju /pers. I/ un /pers. G/ laulība noslēgta 1984.gada 25.augustā un starp laulātajiem pastāvēja un pastāv laulāto likumiskās mantiskās attiecības. Uz brīdi, kad /pers. I/ uzņēmās saistības pret /pers. L/, saskaņā ar ierakstiem Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodalījumos, uz /pers. I/ laulātā /pers. G/ vārda bija reģistrēti divi nekustamie īpašumi /adrese A/, un /adrese B/, nenorādot, ka tā būtu laulātā atsevišķā manta.

Pirmās instances tiesa nodibinājusi, ka saskaņā ar ierakstiem Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodalījumos, nekustamais īpašums /adrese A/, atsavināts /pers. I/ un /pers. G/ dēlam /pers. H/ 2010.gada 29.decembrī, savukārt nekustamais īpašums /adrese B/ – 2012.gada 9.februārī.

Atbildētāji celtajā pretprasībā apgalvo, ka nekustamais īpašums (garāža) /adrese A/, ir atbildētāja /pers. G/ atsevišķā manta, kuru viņš ieguvis par piešķirto paju kā Garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "nosaukums" biedrs, bet pirmās instances tiesas ieskatā attiecīgi pierādījumi pretprasībai nav pievienoti.

Atbildētājs/pers. G/ nav iesniedzis pierādījumus, ka paja, par kuru iegādāta garāža, būtu apmaksāta no viņa atsevišķiem līdzekļiem. Pirmās instances tiesa norāda, ka privatizācijas procesā iegūtās dzīvokļu celtniecības kooperatīva dzīvoklis ir abu laulāto kopīga manta, ja paja ir nomaksāta ar abu laulāto līdzekļiem (Civillikuma 89.panta otrā daļa). Tā kā paja, par kuru iegādāta garāža, iegūta atbildētāju /pers. I/ un /pers. G/ laulības laikā un lietā nav iegūti pierādījumi, ka tā būtu apmaksāta par /pers. G/ atsevišķiem līdzekļiem, pirmās instances tiesai nav pamata to atzīt par /pers. G/ atsevišķo mantu.

Pirmās instances tiesa norāda, ka nekustamais īpašums /adrese B/, iegūts privatizācijas ceļā /pers. I/ un /pers. G/ laulības laikā – 2003.gada 11.septembrī. Pirmās instances tiesa pievienojusies atbildētāju viedoklim, ka dalot laulāto kopīgo mantu, ir jāņem vērā katra laulātā ieguldījums šīs mantas iegādē, un īpašumtiesību daļa atzīstama atbilstoši izdarītā ieguldījuma apjomam. Šis noteikums attiecas arī uz privatizācijas sertifikātu ieguldījuma apjomu nekustamā īpašuma privatizācijā. Pirmās instances tiesas ieskatā lietā ir iegūti pierādījumi, ka /pers. I/ piederēja tikai 4,7 privatizācijas sertifikāti, bet nav iegūti pierādījumi, vai šī īpašuma iegādē izmantoti /pers. I/, /pers. G/ un /pers. H/ sertifikāti, kāds bijis šī ieguldījuma apmērs, vai arī nepieciešamie sertifikāti ir iegādāti papildus par abu laulāto kopīgiem līdzekļiem.

Pirmās instances tiesa norādījusi, ka kopīgās mantas rašanās priekšnoteikumi ir, pirmkārt, tā iegūta laulības laikā, pastāvot laulāto kopdzīvei un kopīgai saimniecībai, otrkārt, tā iegūta atbilstoši kādam Civillikuma 89.panta otrajā daļā paredzētajam līdzdalības veidam. Laulāto kopīgā mantā ietilpst laulības laikā iegūtā manta, kuras iegūšanā tieši vai netieši ir piedalījušies abi laulātie, nevis laulības laikā iegūtā manta vispār. Ja laulāto kopīgais

nekustamais īpašums ierakstīts zemesgrāmatā uz viena laulātā vārda, pieņemams, ka otrs laulātais savu daļu šajā īpašumā nodevis viņa pārvaldībā.

Faktu, ka /pers. I/ tikai nodevusi laulātā pārvaldībā savu nekustamā īpašuma daļu, papildus apliecina fakts, ka atsavinot strīdus nekustamos īpašumus dēlam – /pers. H/, Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumos iekļauts aizliegums abus nekustamos īpašumus bez /pers. I/ rakstiskas piekrišanas atsavināt, dāvināt, ieķīlāt, izīrēt, iznomāt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu un/vai saistību tiesībām.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka starp laulātajiem būtu noslēgts laulības līgums un atzīme, ka strīdus nekustamais īpašums ir /pers. G/ atsevišķā manta, zemesgrāmatā nav reģistrēta. Tāpēc fakts, ka strīdus nekustamie īpašumi zemesgrāmatā reģistrēti uz atbildētāja vārda, neizslēdz Civillikuma 89.panta otrās daļas piemērošanas iespēju.

Pie šādiem apstākļiem, pirmās instances tiesai nav pamata atzīst nekustamos īpašumus /adrese A/, un /adrese B/, uz to atsavināšanas brīdi /pers. H/, par /pers. G/ atsevišķo mantu, jo atbilstoši Civillikuma 89., 91., 93.pantam, /pers. G/ atsavinātie nekustamie īpašumi ir bijuši laulāto Tatjanas un /pers. G/ kopīgā manta.

No zvērināta tiesu izpildītāja 2015.gada 6.maija akta izpildu lietā nr. 00364/2015 pirmās instances tiesa secinājusi, ka, veicot izpildu darbības, /pers. I/ nav atrasta manta un naudas līdzekļi, uz ko būtu vēršama parāda piedziņa. Tai pat laikā, lietā noskaidrots, ka brīdī, kad /pers. I/ iestājās saistību izpildes pienākums pret /pers. L/, tas ir, jau pēc tam, kad /pers. F/ bija vērsies tiesā ar prasību par parāda piedziņu, /pers. I/ un /pers. G/ atsavinājuši mantu – nekustamos īpašumus /adrese A/, un /adrese B/, uz kuru daļu varētu vērst piedziņu, savam dēlam /pers. H/.

Lietā noskaidrots, ka nekustamais īpašums /adrese A/, iegādāts par Ls 310, bet atsavināts vairāk kā pēc deviņiem gadiem – 2010.gada decembrī par Ls 300, savukārt īpašums /adrese B/, iegādāts par Ls 2386,60 un pārdots par tādu pašu summu vairāk kā pēc 8 gadiem – 2012.gada februārī. Tiesa pievienojusies prasītāja viedoklim, ka laikā, kad nekustamo īpašumu tirgū bija vērojams stabils centu kāpums, tie nav atsavināti par tirgus vērtību, turklāt, pirkuma/pārdevuma līgumos, kā maksājuma veids pielīgta samaksa skaidrā naudā.

Lietā nav apstrīdēts fakts, ka nekustamo īpašumu /adrese B/, joprojām lieto /pers. G/, - minētajā adresē ir reģistrēta viņam piederoša SIA /Nosaukums A/. Savukārt no ierakstiem zemesgrāmatu nodalījumos izriet, ka bez /pers. I/ rakstiskas piekrišanas /pers. H/ ir liegta iespēja nekustamos īpašumus atsavināt, dāvināt, ieķīlāt, izīrēt, iznomāt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu un/vai saistību tiesībām.

Ņemot vērā konstatētos faktus, - darījumu noslēgšanas laiku, darījumu cenu, aizliegumus, reālo lietotāju, pirmās instances tiesa nevar nepiekrist prasītāja viedoklim, ka faktiski darījumi ar nekustamiem īpašumiem, noslēgti tikai izskata pēc.

Pirmās instances tiesas ieskatā starp /pers. G/ un /pers. H/ noslēgtie nekustamo īpašumu darījumi ir veikti tikai izskata pēc – ar mērķi apiet Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 22.janvāra sprieduma lietā nr.C31446810 izpildi.

Pie šādiem apstākļiem pirmās instances tiesa atzinusi, ka /pers. I/ un /pers. G/ rīcība, prāvas laikā atsavinot īpašumus, uz kuriem pēc Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 22.janvāra sprieduma lietā nr.C31446810, varētu vērst piedziņu, vērtējama kā ļaunticīga, nolūkā izvairīties no saistību izpildes, kas neatbilst Civillikuma 1.pantā nostiprinātam labas ticības principam. Tiesas ieskatā /pers. I/ tieši parādsaistību dēļ devusi piekrišanu savas daļas laulāto kopmantā atsavināšanai un šāda rīcība ir pretēja labiem tikumiem, ar mērķi apiet likumu, savukārt /pers. H/ rīcība, iegūstot nekustamos īpašumus kaut vai tikai izskata pēc, ir vērtējama kā pretēja labiem tikumiem.

Pirmās instances tiesa pievienojusies prasītāja viedoklim, ka /pers. H/ tuvā radniecība ar /pers. I/ un /pers. G/, kā arī fakts, ka atsavinātajā īpašumā joprojām darbojas /pers. G/ piederošs uzņēmumus un abiem atsavinātajiem nekustamajiem īpašumiem reģistrēts aizliegums bez /pers. I/ rakstiskas atļaujas tos atsavināt, dāvināt, ieķīlāt, izīrēt, iznomāt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu un/vai saistību tiesībām, liecina par to, ka /pers. H/ bija zināms /pers. I/ nodoms izvairīties no saistību izpildes pret /pers. L/.

Fakts, ka parāda piedzinējai /pers. L/ bija tiesības vērst piedziņu uz /pers. I/ daļu laulāto kopmantā, pirmās instances tiesas ieskatā liecina par to, ka /pers. H/ nav atzīstams par labticīgu šī īpašuma ieguvēju, savukārt darījumi, kas nodibināti ar mērķi apiet likumu ir prettiesiski un tādi nevar radīt paliekošas tiesiskas sekas.

Vienlaicīgi tiesa atzinusi, ka nav mērķtiecīgi apmierināt prasību pārējā daļā, jo fakts, ka /pers. F/ prasījuma formulējumus saistījis ar līgumu apstrīdēšanu, tiesas ieskatā neliedz prasītājam tiesības uz konstatēto civilo tiesību aizskāruma novēršanu, kas ir arī celtās prasības mērķis. Turklāt, darījumu atzīšana par spēkā neesošiem, nedod tiesai leģitīmu pamatu atjaunot atbildētājiem tiesības, ko tie nav prasījuši – īpašuma tiesības.

2017.gada 20.martā atbildētāji /pers. G/, /pers. H/ un /pers. I/ iesnieguši apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru apmierināta /pers. F/ prasība un noraidīta atbildētāju pretprasība.

Atbildētāju ieskatā pirmās instances tiesa nepamatoti atsaukusies uz Augstākās tiesas Senāta 2005.gada 5.oktobra spriedumu lietā Nr. SKC-543 norādīto, jo šajā spriedumā norādītie faktiskie apstākļi un piemērotās tiesību normas nav attiecināmas uz konkrētā strīda izskatīšanu.

Atbildētāji uzskata, ka pirmās instances tiesa spriedumā atstājusi bez ievērības un nav vērtējusi pretprasībā norādīto nekustamā īpašuma iegūšanas veidu un tiesisko pamatojumu.

Nekustamais īpašums – garāža Nr. 109, /adrese A/, nostiprināts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs /, pamatojoties uz 2001.gada 10.maijā izsniegto Orderi, kurš apliecina, ka /pers. G/ ir garāžu īpašnieku kooperatīva sabiedrības „nosaukums" garāžu boksa Nr.109 īpašnieks.

Garāžu kompleksa /adrese A/ , celtniecības montāžas darbi uzsākti „padomju gados" un nodoti ekspluatācijā 1981.gada 3.augustā, t.i., laikā, kad pastāvēja garāžu kooperatīvs „nosaukums". Atbilstoši tajā laikā spēkā esošo Ministru Padomes 1976.gada 26.februārī apstiprināto Pilsoņiem piederošo transporta līdzekļu glabāšanai paredzēto atklāto stāvvietu vai garāžu celtniecības un ekspluatācijas kooperatīva paraugstatūtu 11. punkta otrajai daļai kooperatīva būves piederēja kooperatīvam uz kooperatīvā īpašuma tiesību pamata, kas veidoja pamatfonda naturālo formu. Saskaņā ar 1994.gada 25.aprīļa Garāžu kooperatīva „nosaukums" valdes lēmumu atbilstoši samaksātajām kvītīm /pers. G/ lietošanā nodotā garāžas vērtība bija Ls 71,05.

Norāda, ka, atjaunojot Latvijas Republikas neatkarību, Latvijas Republikas Augstākā Padome 1990.gada 26.septembrī pieņēma likumu „Par uzņēmējdarbību", kas noteica izsmeļošas uzņēmējdarbības formas un kura 21.pants kā vienu no formām paredzēja statūtsabiedrības.

Garāžu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība „nosaukums" Uzņēmumu reģistrā reģistrēta 1994.gada 22.aprīlī un saskaņā ar tobrīd reģistrētajiem statūtiem ir garāžu celtniecības un ekspluatācijas kooperatīva „nosaukums" tiesību un saistību pārņēmēja, kad ar 1991.gada 1.septembri spēkā bija 1991.gada 6.augustā pieņemtais Latvijas Republikas likums „Par kooperatīvajām (kopdarbības) sabiedrībām". Pamatojoties uz Latvijas Republikas likumu „Par kooperatīvajām (kopdarbības) sabiedrībām", ar Latvijas Republikas Ministru Padomes 1992.gada 12. augusta lēmumu Nr. 323 tika apstiprināti Garāžu, vasarnīcu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības paraugstatūti.

Atbildētāji norāda, ka atbilstoši likuma „Par kooperatīvajām (kopdarbības) sabiedrībām" 19. panta pirmajai daļai biedra pajas veido viņa īpašumā esošā kapitāla daļa, ko viņš iegulda kooperatīvajā sabiedrībā kā dibinātājs vai biedrs, bet otrā daļa paredzēja, ka paju nomaksā var ieskaitīt biedra nododamās nekustamās mantas vērtību.

Reorganizējot garāžu celtniecības kooperatīvu /Nosaukums / un to 1994.gada 22.aprīlī reģistrējot Uzņēmumu reģistrā atbilstoši likuma „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 2.pantam, pajas nomaksā ir ieskaitīta garāžas vērtība, jo paju vērtības kopsumma veido sabiedrības pamatkapitālu.

1998.gada 24. februārī tika izsludināts Kooperatīvo sabiedrību likums un ar tā spēkā stāšanos spēku zaudēja likums „Par kooperatīvajām

(kopdarbības) sabiedrībām".

Atbildētāji norāda, ka automašīnu garāžu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība ir viena no Kooperatīvās sabiedrības likumā ietverto un reglamentēto juridisko personu veidiem.

Kooperatīvo sabiedrību likumā noteikts, ka par tās biedriem var būt personas, kuras izmanto sabiedrības pakalpojumus, pilda sabiedrības statūtus un ir izdarījušas ieguldījumu sabiedrības pamatkapitālā. Par dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības biedriem var būt tikai tās fiziskās (arī juridiskās) personas, kas ir dzīvokļu, neapdzīvojamo telpu vai mākslinieku darbnīcu īpašnieki mājā (mājās), kuru (kuras) pārvalda un apsaimnieko attiecīgā kooperatīvā sabiedrība.

Norāda, ka 1992.gada 1.janvārī spēkā stājās likums „Par kooperatīvo dzīvokļu privatizāciju", kura noteikumi noteica dzīvokļu celtniecības kooperatīvā fonda privatizācijas noteikumus, atbilstoši šī likuma noteikumiem notika arī garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības fonda privatizācija. Atbilstoši likuma „Par kooperatīvo dzīvokļu privatizāciju" 3.pantam privatizācijas subjekts ir dzīvokļu celtniecības kooperatīva biedrs, kurš pilnīgi vai daļēji nomaksājis paju par viņam lietošanā nodoto dzīvokli un kurš uzņemts par dzīvokļu celtniecības kooperatīva biedru, nepārkāpjot likumdošanas aktus par pierakstīšanos un imigrāciju, kā arī citus likumdošanas aktus.

2000.gada 16.novembrī Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs /tika reģistrētas Garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „nosaukums" īpašuma tiesības uz ēkām, sastāvošām no kantora ēkas, sarga mājas un garāžām, kuras atrodas /adrese/. Privatizācijas procesā, privatizējot garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības fondu /pers. G/ īpašumā tika nodota garāža Nr.109, /adrese A/, samaksā par sabiedrības fonda privatizāciju ieskaitot /pers. G/ piederošo 1 paju garāžu kooperatīvā.

Atbildētāji uzskata, ka vienam laulātam piederošās uzņēmējsabiedrības pamatkapitāla daļas nav atzīstamas par laulāto kopmantu. Minētais attiecināms arī uz kooperatīvās sabiedrības biedra ieguldījumu kooperatīvās sabiedrības pamatkapitālā, kas ir kooperatīvās sabiedrības īpašums, kurš vienlaicīgi nevar būt laulāto kopīpašums. Lai gan paja iegādāta laulības laikā, ievērojot to, ka garāžu kooperatīvās sabiedrības biedrs bija /pers. G/, tad paja 1 garāžu kooperatīvā nav laulāto kopīga manta.

Uzskata, ka pirmās instances tiesa nepamatoti noraidījusi pretprasību daļā par nekustamā īpašuma /adrese B/, atzīšanu par laulātā atsevišķu mantu. Lai gan civillietas izskatīšanas laikā tika sniegti paskaidrojumi, ka nekustamais īpašums privatizēts arī par /pers. H/ piešķirtiem sertifikātiem, pirmās instances tiesa minēto faktu noraidījusi kā nepamatotu.

Dzīvokli Nr./adrese B/, /pers. G/ izmantoja pamatojoties uz 1999.gada 22. februāra dzīvojamās telpas īres līgumu un bija vienīgais šī dzīvokļa lietotājs. Uz dzīvokļa /adrese B/, privatizācijas brīdi atbildētājs /pers. H/ nebija sasniedzis pilngadību. Vērtējot nekustamā īpašuma iegādē izmantoto sertifikātu skaitu jāņem vērā, ka dzīvokļa privatizācijai izmantoti /pers. H/ 5,6 sertifikāti un /pers. G/ 8,3 sertifikāti, savukārt, pārējie 59,40 sertifikāti tika iegādāti par /pers. G/ atsevišķiem naudas līdzekļiem.

Norāda, ka dzīvokļa privatizācijai iztrūkstošie, nepieciešamie sertifikāti un dzīvoklī veiktā pārbūve tika realizēta par /pers. G/ dāvinātiem naudas līdzekļiem.

2001.gadā Centrālā dzīvojamo māju privatizācijas komisija pieņēma lēmumu mainīt īpašumā esošā dzīvokļa Nr./adrese B/, statusu uz neapdzīvojamo telpu, atļaujot pasūtīt projektu. 2002.gadā, pamatojoties uz izstrādātu un Būvvaldē saskaņotu projektu, /pers. G/ lietošanā nodotais dzīvoklis tika pārbūvēts un tajā iekārtotas nedzīvojamās telpas, kuras tika izmantotas aptiekas vajadzībām.

Tādējādi uz nekustamā īpašuma privatizācijas brīdi 2003.gada 11.septembrī privatizācijas objekts bija neapdzīvojamās telpas un tā privatizācijai ieguldītie privatizācijas sertifikāti netika iegūti par kopīgiem laulāto līdzekļiem.

Tādējādi atbildētāji uzskata, ka nekustamie īpašumi /adrese A/, un /adrese B/, atzīstami par laulības laikā iegādātu viena laulātā atsevišķu mantu un tie atsvabināmi no parāda piedziņas.

Atbildētāji nepiekrīt, ka darījumi noslēgti izskata pēc un ar mērķi apiet likumu. Uzskata, ka pirmās instances tiesas noradītie apsvērumi, proti, darījumos norādītā vērtība, kad nekustamo īpašumu tirgū bija vērojams stabils cenu kāpums un tie nav atsavināti par tirgus vērtību, samaksa līgumos paredzēta skaidrā naudā un fakts, ka nekustamā īpašuma /adrese B/, Rīgā, adresē joprojām ir reģistrēta kā /pers. G/ piederošā uzņēmuma juridiskā adrese, nedod pamatu izdarīt secinājumu par darījumu simulatīvu raksturu.

Darījumi slēgti starp radniecīgi tuviem cilvēkiem - tēvu un dēlu, tomēr, tuva radniecība un fakts, ka nekustamajā īpašumā ir reģistrēta uzņēmuma juridiskā adrese, nenozīmē, ka /pers. G/ bija pamats izvairīties no /pers. I/ saistību izpildes un /pers. H/, zinot par /pers. I/ nodomu izvairīties no saistību izpildes pret /pers. L/, ieguvis nekustamos īpašumus izskata pēc.

/pers. G/ nav parāda saistību pret /pers. L/ un /pers. F/. Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 22. janvāra spriedumu civillietā Nr.C31446810 /pers. F/ prasība pret /pers. G/ noraidīta. Tādējādi atbildētāji uzskata, ka /pers. G/ nebija pamata izvairīties no saistību izpildes un viņš nav aprobežots sev piederošo īpašumu atsavināt savam dēlam. /pers. G/ ir paudis savu gribu atsavināt /pers. H/ nekustamos īpašumus un /pers. H/ ir paudis gribu noslēgt šos darījumus. Darījumu dalībnieku griba noslēgt darījumu nevar tikt aprobežota ar trešās personas prasījuma tiesībām pret pārdevēja laulāto.

Uzskata, ka prasītāja prasījuma tiesības saņemt apmierinājumu no laulības laikā iegādāta nekustama īpašuma nedod pamatu apstrīdēt pašu darījumu.

Apelācijas sūdzības iesniedzēji uzskata, ka pirmās instances tiesa spriedumā nonākusi pretrunās un nav motivējusi, kādi apsvērumi ir bijuši par pamatu /pers. G/ un /pers. H/ pretprasību noraidīt pilnā apjomā, ja prasītāja tiesības vērst piedziņu tiek aprobežotas ar tiesībām vērst piedziņu uz ½ domājamo daļu no nekustamajiem īpašumiem.

Atbildētāji norāda, ka, noraidot /pers. F/ prasību daļā par darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem, pirmās instances tiesa atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta prasībām nav piespriedusi no prasītāja par labu atbildētājiem tiesas izdevumus.

Tiesas sēdē /pers. F/ pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte Andra Bērzkalne uzturēja prasību, neatzina pretprasību un apelācijas sūdzību. Paskaidroja, ka nekustamais īpašuma nav atzīstams par viena laulātā atsevišķu mantu. Lietā nav pierādījumu tam, ka /pers. G/ par saviem atsevišķiem naudas līdzekļiem iegādājies paju. Nav pierādījumu, ka paja nomaksāta tikai par /pers. G/ piederošiem naudas līdzekļiem. Privatizācijas sertifikātu grāmatiņas kopija atstājama bez ievērības, jo iesniegta tikai apelācijas instances tiesā. No privatizācijas sertifikātu grāmatiņas redzams, ka iegādāti 59,40 privatizācijas sertifikāti, bet lietā nav pierādījumu tam, ka sertifikāti iegādāti tikai par /pers. G/ atsevišķiem naudas līdzekļiem. Pierādījumi bija iesniedzami /pers. G/. Kritiski ir vērtējams apelācijas instances tiesā iesniegtais apliecinājums naudas līdzekļu dāvinājumam, jo šāds pierādījumus ticis iesniegts tikai apelācijas instances tiesā. Abi nekustamie īpašumi ir laulāto kopmanta, jo /pers. I/ atzīst, ka ir laulāto kopmanta. Darījumi ar nekustamo īpašumu slēgti pretēji labiem tikumiem.

/pers. G/ un /pers. H/ pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte Regīna Keiša uzturēja apelācijas sūdzību un pretprasību, bet neatzina prasību. Paskaidroja, ka prasības mērķis bija saņemt apmierinājumu no mantas. Tas, ka darījums nav atzīst par spēkā neesošu nozīmē, ka prasībai nav pamata.

Motīvu daļa

Tiesas kolēģija, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi pierādījumus un novērtējusi tos kopumā, atzīst, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota un noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Pie apstākļiem, kad apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas spriedumu iesnieguši /pers. G/, /pers. H/ un /pers. I/, apelācijas instances tiesā izskatāma /pers. F/ prasība atzīt tiesības, pamatojoties uz Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas spriedumu lietā Nr.C31446810, vērst piedziņu 18594,59 *euro* apmērā uz 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese A/, kadastra numurs /numurs A/, kas ierakstīts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs /, uz /pers. H/ vārda un 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese B/, kadastra numurs /numurs B/, kas ierakstīts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs /, uz /pers. H/ vārda. Tāpat /pers. G/un /pers. H/ pretprasība pret /pers. F/ par nekustamā īpašuma atzīšanu par laulātā atsevišķo mantu un atbrīvošanu no piedziņas vēršanas uz nekustamo īpašumu.

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 26.septembra spriedums daļā, ar kuru noraidīta /pers. F/ prasība par 2010.gada 29.decembrī noslēgtā pirkuma līguma par nekustamā īpašuma /adrese A/, atsavināšanu un 2012.gada 9.februārī noslēgtā pirkuma līguma par nekustamā īpašuma /adrese B/, atsavināšanu, atzīšanu par spēkā neesošiem apelācijas kārtībā nav pārsūdzēts un stājies likumīgā spēkā.

Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Tiesas kolēģija konstatējusi pamatu pievienoties pirmās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Pirmās instances tiesas sprieduma motivācija ir pietiekama un atzīstama par pareizu.

Attiecībā par apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem, tiesas kolēģija konstatējusi, ka tiem nav pamata un tie ir noraidāmi.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa nepamatoti atsaukusies uz Augstākās tiesas Senāta 2005.gada 5.oktobra spriedumu lietā Nr. SKC-543. Šajā spriedumā norādītie faktiskie apstākļi un piemērotās tiesību normas nav attiecināmas uz konkrētā strīda izskatīšanu. Tiesa spriedumā atstājusi bez ievērības un vispār nav vērtējusi pretprasībā norādīto nekustamā īpašuma iegūšanas veidu un tiesisko pamatojumu.

Saskaņā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumu /numurs/ nekustamais īpašums /adrese A/, ar kadastra Nr. /numurs A/, garāža Nr. 109, 2001.gada 9.jūlijā nostiprināts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs /uz /pers. G/ vārda, pamatojoties uz 2001.gada 10.maijā izsniegto Orderi.

Apelācijas sūdzībā norādīts uz garāžu kompleksa /adrese A/, celtniecības darbiem un nodošanu ekspluatācijā 1981.gada 3.augustā. Tāpat norādīts uz garāžas Nr. /adrese A/, nodošanu lietošanā /pers. G/ un kooperatīvu biedru pajas ieguldījumu sabiedrībā vai nomaksu biedra nododamā nekustamā mantas vērtībā.

/pers. G/ paskaidro, ka reorganizējot garāžu celtniecības kooperatīvu /Nosaukums / un to 1994.gada 22.aprīlī reģistrējot Uzņēmuma reģistrā atbilstoši likuma „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 2.pantam pajas nomaksā ir ieskaitīta garāžas vērtība, jo paju vērtības kopsumma veido sabiedrības pamatkapitālu.

2000.gada 16.novembrī Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodaļā Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs /reģistrētas Garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „nosaukums" īpašuma tiesības uz ēkām, sastāvošām no kantora ēkas, sarga mājas un garāžā, kuras atrodas /adrese A/.

Privatizācijas procesā /pers. G/ īpašumā tika nodota garāža Nr.109, /adrese A/, samaksā par sabiedrības fonda privatizāciju ieskaitot /pers. G/ piederošo 1 paju garāžu kooperatīvā.

Civilprocesa likuma 104.panta pirmā daļa noteic, ka pušu un trešo personu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 97.panta trešā daļa noteic, ka tiesai spriedumā jānorāda, kādēļ tā vienam pierādījumam devusi priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu un atzinusi vienus faktus par pierādītiem, bet citus — par nepierādītiem.

Tiesas kolēģija nav konstatējusi pamatu atsaukties uz atbildētāja sniegtajiem paskaidrojumiem. Lietas izskatīšanas laikā atbildētāja paskaidrojumi nav apstiprināti ar pierādījumiem un prasītājs nav tos atzinis.

Lietas materiālos atrodas Garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „nosaukums" 2015.gada 30.jūlija izziņa, kurā apstiprināts, ka /pers. G/ no 1994.gada 30.decembra līdz 2010.gada 29.decembrim garāžu īpašnieku kooperatīvajā sabiedrībā lietošanā un īpašumā piederēja garāža Nr. 109 vai 1824/1408780 domājamās daļas no Garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „nosaukums" kopīpašuma, kas sastāda 1 paju. No 2010.gada 29.decembra līdz šim brīdim garāžas Nr.109 īpašnieks ir /pers. H/ un viņš ir vienas pajas turētājs.

Garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „nosaukums" Orderis, izsniegts 2001.gada 10.maijā apliecina, ka /pers. G/ ir garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „nosaukums" garāžu boksa Nr. 109 īpašnieks, atbilstoši garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības statūtiem, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/.

2000.gada 27.decembra vēstulē Garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „nosaukums" valde apliecina, ka /pers. G/ ir kooperatīva biedrs, kuram pieder garāžas bokss Nr. 109. Visas saistības ar kooperatīvu izpildītas, ir tiesīgs savu īpašumu reģistrēt atsevišķā zemesgrāmatā.

Lietā pievienotie pierādījumi liecina par garāžas nodošanu lietošanā /pers. G/ un garāžas vērtību veido 71,05 Ls. Lietā nav pierādījumi, kas apliecina samaksu par garāžu, kā arī lietā nav pierādījumu par to, ka /pers. G/ kā celtniecības un ekspluatācijas kooperatīva „nosaukums" un vēlāk kā Garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „nosaukums" biedrs izdarījis ieguldījumu sabiedrības pamatkapitālā, lai vēlāk iegūtu īpašuma tiesības uz garāžu.

Pie apstākļiem, kad tiesas rīcībā ir pierādījumi, kas apliecina /pers. G/ garāžas lietošanas un īpašuma tiesības no 1994.gada 30.decembra līdz 2010.gada 29.decembrim garāžu īpašnieku kooperatīvajā sabiedrībā, pamatoti pirmās instances tiesa norādījusi, ka /pers. G/nav iesniedzis pierādījumus, ka paja, par kuru iegādāta garāža, būtu apmaksāta no /pers. G/ atsevišķiem līdzekļiem.

Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2017.gada 18.augusta spriedumā attiecībā par dzīvokli teikts, ka Augstākās tiesas judikatūrā atzīts, ka pajas nomaksa ir viens no nepieciešamiem priekšnosacījumiem dzīvokļa privatizācijai, savukārt privatizācijas procesā iegūtais īpašums ir abu laulātā kopīga manta, gadījumā, ja paja nomaksāta par abu laulāto kopīgiem līdzekļiem *(Augstākās tiesas 2010.gada 15.septembra spriedums lietā Nr. SKC-164/2010 (04288606)).*

Tiesas kolēģija konstatējusi pamatu atsaukties uz *Augstākās tiesas Senāta 2005.gada 5.oktobra spriedumu lietā Nr. SKC-543,* no kura izriet, ka privatizācijas procesā iegūtās dzīvokļu celtniecības kooperatīva dzīvoklis ir abu laulāto kopīga manta, ja paja ir nomaksāta ar abu laulāto līdzekļiem (Civillikuma 89.panta otrā daļa). Šajā lietā ir līdzīgi lietas apstākļi un piemērojamās tiesību normas.

Civillikuma 91.pants noteic, ka katra laulātā atsevišķa manta it sevišķi ir: 1) manta, kas laulātajam piederējusi pirms laulības vai ko laulātie līgumā noteikuši par atsevišķu mantu; 2) priekšmeti, kas noder tikai viena laulātā personīgai lietošanai vai vajadzīgi viņa patstāvīgā darbā; 3) manta, ko viens laulātais ieguvis bez atlīdzības laulības laikā; 4) laulātā atsevišķās mantas ienākumi, kas nav nodoti ģimenes un kopīgās mājsaimniecības vajadzībām; 5) manta, ar ko atvietota iepriekšējos (1.—4.) punktos minētā manta.

Civillikuma 89.pants noteic, ka katrs laulātais patur mantu, kas piederējusi viņam pirms laulības, tāpat arī to mantu, ko viņš iegūst laulības laikā kā atsevišķu mantu. Viss, ko laulības laikā laulātie iegūst kopīgi vai viens no viņiem, bet ar abu laulāto līdzekļiem vai ar otra laulātā darbības palīdzību, ir abu laulāto kopīga manta; šaubu gadījumā jāpieņem, ka šī manta pieder abiem līdzīgās daļās. Ja kādas vienam laulātajam piederošas mantiskas vērtības laulības laikā atvieto ar citām, pēdējās ir šā laulātā manta. Tas, ka zināma manta ir atsevišķa, jāpierāda tam laulātajam, kas to apgalvo. Tas, ka nekustamais īpašums ir viena laulātā atsevišķa manta, ierakstāms zemes grāmatās.

Tā kā paja, par kuru iegādāta garāža, iegūta /pers. I/ un/pers. G/laulības laikā un lietā nav iegūti pierādījumi, ka tā būtu apmaksāta par /pers. G/ atsevišķiem līdzekļiem, tiesas kolēģijai nav pamata to atzīt par /pers. G/ atsevišķu mantu.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa nepamatoti noraidījusi pretprasību daļā par nekustamā īpašuma /adrese B/ atzīšanu par laulātā atsevišķu mantu. Nekustamais īpašums ticis privatizēts arī par /pers. H/ piešķirtiem sertifikātiem un uz privatizācijas brīdi /pers. H/ nebija sasniedzis pilngadību. Apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka dzīvokļa privatizācijā izmantoti /pers. H/ 5,6 sertifikāti, /pers. G/ 8,3 sertifikāti un 59,40 sertifikāti, kuri tikuši iegādāti par /pers. G/ atsevišķiem naudas līdzekļiem. Dzīvokļa privatizācijai iztrūkstošie sertifikāti un dzīvokļa pārbūve realizēta par /pers. G/ dāvinātiem naudas līdzekļiem.

Saskaņā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumu Nr. /numurs/nekustamais īpašums /adrese B/ 2003.gada 2.oktobrī reģistrēts uz /pers. G/ vārda saskaņā ar 2003.gada 11.septembra Pirkuma līgumu.

2003.gada 11.septembra Pirkuma līgumā Centrālā dzīvojamo māju privatizācijas komisija kā pārdevējs un /pers. G/ kā pircējs vienojušies par neapdzīvojamo telpu /adrese B/ pirkumu. 2003.gada 11.septembra Pirkuma līguma 4.punkts noteic, ka objektu pērk vienīgais privatizācijas objekta īpašnieks /pers. G/. Pirkuma līguma 5.punkts noteic, ka pirkuma maksa par objektu ir 2385,60 Ls jeb 85,20 sertifikāti. Pirkuma līguma 6.punkts noteic, ka šī līguma 5.punktā minēto summu maksā sertifikātos – 100 procentu apmērā no pirkuma maksas.

Lietā nav strīda par to, ka dzīvoklis Nr.603, /adrese B/, saskaņā ar 1999.gada 22.februāra dzīvojamās telpas īres līgumu bija izīrēts /pers. G/. 2001.gada 23.oktobrī Centrālā dzīvojamo māju privatizācijas komisija pieņēmusi lēmumu mainīt dzīvokļa Nr.603, /adrese B/, statusu uz neapdzīvojamo telpu.

Atbildētājs paskaidro, ka 2002.gadā dzīvoklis ticis pārbūvēts un tajā iekārtotas neapdzīvojamās telpas, kuras tikušas izmantotas aptiekas vajadzībām.

Pamatoti pirmās instances tiesa konstatējusi, ka nekustamais īpašums /adrese B/, ir bijusi /pers. I/un /pers. G/ kopīga manta.

Apelācijas instances tiesā /pers. G/ iesniedzis savu un dēla /pers. H/ privatizācijas sertifikātu grāmatiņu, no kurām redzams, ka nekustamā īpašuma /adrese B/, privatizācijai izmantoti /pers. G/ 8,3 sertifikāti, /pers. H/ 5,60 un /pers. I/ 4,70 sertifikāti. No sertifikātu grāmatiņas redzams, ka privatizācijai tikuši iegādāti vēl papildus 59,40 sertifikāti.

Pierādījumi tam, ka 59,40 sertifikāti tikuši iegādāti par /pers. G/ dāvinātiem naudas līdzekļiem pirmās instances tiesā nav tikuši iesniegti. Tāpat nav tikuši iesniegti pierādījumi tam, ka dzīvokļa pārbūve tikusi realizēta par /pers. G/ dāvinātiem naudas līdzekļiem. Paskaidrojumi par minēto apstākli, kā arī /pers. G/ un /pers. H/ privatizācijas sertifikātu grāmatiņas tikušas iesniegtas tikai apelācijas instances tiesā.

Apelācijas instances tiesa pieņēmusi un civillietas materiāliem pievienojusi /pers. G/ un /pers. H/ privatizācijas sertifikātu grāmatiņas.

Ievērojot Civilprocesa likuma 95.panta, 105.panta pirmās daļas, 109.panta pirmās daļas, 430.panta ceturtās daļas noteikumus un ņemot vērā to, ka tiesas kolēģijai netika norādīti apstākļi, kuru dēļ persona, kura sniegu apliecinājumu naudas līdzekļu dāvinājumam nevar tikt uzaicināta piedalīties lietas izskatīšanā kā lieciniece, apelācijas instances tiesas sēdē /pers. G/ atgriezts fiziskas personas sniegts apliecinājums par naudas līdzekļu dāvinājumu.

Ņemot vērā minēto tiesas kolēģijai ir pamats uzskatīt, ka nekustamā īpašuma /adrese B/, privatizācijā tikuši ieguldīti /pers. G/un /pers. I/ sertifikāti, kā arī 59,40 sertifikāti, kuri tikuši iegādāti par /pers. G/un /pers. I/ kopīgiem naudas līdzekļiem. Tāpat nekustamā īpašuma pārbūve tikusi veikta par laulāto kopīgiem naudas līdzekļiem.

Likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" pārejas noteikumu 17.punkts noteic, ka personai, privatizējot valsts vai pašvaldības dzīvokli vai viendzīvokļa māju, bez bāriņtiesas piekrišanas ir atļauts izmantot savu nepilngadīgo bērnu privatizācijas vai īpašuma kompensācijas sertifikātus. Šajā gadījumā bērni var prasīt īpašuma tiesību atzīšanu uz atbilstošu privatizētā dzīvokļa domājamo daļu vai attiecīgas naudas kompensācijas izmaksu.

Attiecībā par to, ka laulātā nekustamā īpašuma daļa nosakāma atbilstoši ieguldītajiem sertifikātiem, ņemot vērā /pers. H/ 5,60 sertifikātu ieguldījumu nekustamā īpašuma privatizācijā, tiesas kolēģija ņem vērā, ka šobrīd nekustamā īpašuma /adrese B/, īpašnieks ir /pers. H/ saskaņā ar 2012.gada 2.septembra Pirkuma līgumu, noslēgtu starp /pers. G/ un /pers. H/. Tiesvedības gaitā /pers. H/ nav izvirzījis prasību īpašuma tiesību atzīšanai uz atbilstoši privatizētā dzīvokļa domājamo daļu vai attiecīgas naudas kompensācijas izmaksu. Saskaņā ar 2012.gada 2.septembra Pirkuma līgumu /pers. H/ izvēlējies iegādāties nekustamo īpašumu no tēva un mātes, kurā kā norāda atbildētājs ieguldīti paša /pers. H/ sertifikāti.

Ņemot vērā minēto, kā arī /pers. G/ un /pers. I/ ieguldītos sertifikātus 4,70 un 8,3, kā arī kopīgi iegādātos sertifikātus 59,40, nekustamais īpašums /adrese B/, atzīstams par laulāto kopīpašumu vienādās daļās.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka atbildētājs nepiekrīt pirmās instances tiesas secinājumiem, ka darījumi tikuši noslēgti izskata pēc un ar mērķi apiet likumu. Tuva radniecība un fakts, ka nekustamajā īpašumā ir reģistrēta uzņēmuma juridiskā adrese nenozīmē, ka /pers. G/ bija pamats izvairīties no /pers. I/ saistību izpildes un /pers. H/, zinot par /pers. I/ nodomu izvairīties no saistību izpildes pret /pers. L/, ieguvis nekustamos īpašumus izskata pēc.

Tiesas kolēģijai nav pamata atsaukties uz minēto argumentu. Pamatoti pirmās instances tiesa norādījusi, ka ņemot vērā darījumu noslēgšanas laiku, darījuma cenu, aizliegumus, nekustamā īpašuma reālo lietotāju, tiesa piekrīt prasītāja viedoklim, ka faktiski darījumi ar nekustamiem īpašumiem, noslēgti tikai izskata pēc – ar mērķi apiet Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 22.janvāra sprieduma lietā Nr. C31446810, izpildi.

Apelācijas sūdzībā nav norādīti apstākļi, kas atspēkotu pirmās instances tiesas secinājumu. /pers. G/ un /pers. I/ rīcība, prāvas laikā atsavinot nekustamo īpašumu, uz kuru varētu vērsts piedziņu, vērtējama kā izvairīšanās no saistību izpildes, kas neatbilst Civillikuma 1.pantā nostiprinātam labas ticības principam.

Tiesas kolēģijai ir pamats uzskatīt, ka /pers. G/ un /pers. H/ bija informēti par /pers. I/ nodomu izvairīties no saistību izpildes pret /pers. L/. /pers. H/ nav atzīstams par labticīgu nekustamā īpašuma ieguvēju.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa spriedumā ir nonākusi pretrunā un nav motivējusi, kādi apsvērumi ir bijuši par pamatu /pers. G/ un /pers. H/ pretprasību noraidīt pilnā apjomā, ja prasītāja tiesības vērst piedziņu tiek aprobežotas ar tiesībām vērst piedziņu uz 1/2 domājamo daļu no nekustamiem īpašumiem.

Pretprasībā tiesai /pers. G/ un /pers. H/ lūguši atzīt nekustamo īpašumu garāžu Nr. 109, kas atrodas /adrese A/ un nekustamo īpašumu /adrese B/ uz nekustamo īpašumu atsavināšanas brīdi par /pers. G/ atsevišķu mantu un atsvabināt nekustamos īpašumus no /pers. I/ parāda piedziņas.

Tiesas kolēģijai, noraidot pretprasības priekšmetisko daļu – atzīt nekustamos īpašumu par viena laulātā atsevišķu mantu un apmierinot prasītāja prasību – atzīt tiesības vērst piedziņu uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese A/ un uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese B/, nav pamata apmierināt atbildētāju pretprasību atsvabināt ½ domājamo daļu no nekustamiem īpašumiem no /pers. I/ parāda piedziņas. Prasībā tiesai prasītājs nav apstrīdējis /pers. G/ kā /pers. I/ laulātā tiesības uz laulības laikā iegādāto kopmantu. Tādejādi tiesas kolēģijai nav pamata spriest par pretprasību daļā, kura no prasītāja puses nav tikusi apstrīdēta.

No darījuma spēkā neesamības viedokļa ir jānošķir tas, vai darījums ir absolūti spēkā neesošs, vai arī tikai apstrīdams. Pirmajā gadījumā tiesvedības gaitā tiesai darījuma spēkā neesamība ir jāņem vērā *ex officio* neatkarīgi no tā, vai uz to norāda lietas dalībnieki. Turpretim apstrīdams tiesiskais darījums noslēgšanas brīdī ir spēkā, bet likumā noteiktajos gadījumos var zaudēt spēku pēc tā dalībnieku vai trešo personu iniciatīvas *(sk. Kaspars Balodis. Ievads Civiltiesībās. Rīga: Zvaigzne ABC, 2007, 187., 188.lpp.)*.

Apelācijas instances tiesas sēdē /pers. G/ un /pers. H/ pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte Regīna Keiša sniedza paskaidrojumu par to, ka darījumi bija atzīstami par spēkā neesošiem, jo šajā gadījumā tikuši noslēgti pirkuma līgumi.

Lietas izskatīšanas laikā noskaidrots, ka darījuma - 2010.gada 29.decembra pirkuma līguma un 2012.gada 9.februāra pirkuma līguma slēdzējpuses /pers. G/ un /pers. H/ nav iebilduši tā spēkā esamībai un nav lūguši atbildētājiem atjaunot īpašuma tiesības. Pirkuma līgumi tiek apstrīdēti no trešās personas puses, kas automātiski nenozīmē to atzīšanu par spēkā neesošiem.

Tiesas spriedums atzīt prasītāja tiesības vērst piedziņu 18 594,59 *euro* apmērā uz ½ domājamo daļu no abiem nekustamie īpašumiem tiek pamatots ar Civillikuma 1., 1415. pantu, kurš noteic, ka neatļauta un nepieklājīga darbība, kuras mērķis ir pretējs reliģijai, likumiem vai labiem tikumiem, vai kura vērsta uz to, lai apietu likumu, nevar būt par tiesiska darījuma priekšmetu; tāds darījums nav spēkā. Civillikuma 1055.pantu, kurš noteic, ka par lietas atsavināšanu prāvas laikā katrs atbildētājs atbild tāpat kā ļaunticīgs valdītājs.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka noraidot /pers. F/ prasību daļā par darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem, tiesa atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta prasībām nav piespriedusi no prasītāja par labu atbildētājam tiesas izdevumus.

Pie apstākļiem, kad pirmās instances tiesa daļēji apmierinājusi /pers. F/ prasību un pilnībā noraidījusi /pers. G/ un /pers. H/ pretprasību /pers. G/ un /pers. H/ tiesas izdevumi, kuri bija radušies tiesvedības gaitā sakarā ar iesniegto pretprasību netiek atlīdzināti. Spriedums netika gatavots par labu abiem pretprasības iesniedzējiem un Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas noteikumi attiecināmi arī uz pretprasības iesniedzēju.

Pie šādiem apstākļiem pretprasība uzskatāma kā nepamatota un noraidāma, bet apelācijas instances tiesā izskatāmā prasība kā pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 33.panta otrā daļa noteic, ka tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts noteic, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu saistītie izdevumi.

Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka ar lietas vešanu saistītos izdevumus veido sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu – izdevumi faktiskajā apmērā.

Civilprocesa likuma 44.panta otrā daļa noteic, ka ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji, kā arī tad, ja prasītājs neuztur savus prasījumus sakarā ar to, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Pie apstākļiem, kad konstatēts pamats prasības apmierināšanai, no atbildētājiem par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva par pieteikumu par prasības nodrošināšanu 94,59 *euro*, valsts nodevu par prasības apmierināto daļu 897,03 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumus 10,96 *euro* un ar lietas vešanu saistītie izdevumi, kas saistīti ar zemesgrāmatas izdrukas iegūšanu 76,80 *euro*, kopā piedzīt 1079,38 *euro*, kas katram no atbildētājiem veido 359,80 *euro*.

Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmā daļa noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Un minētā panta otrā daļa noteic, ka sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas kolēģija atzīst, ka atbildētājiem nosakāms termiņš sprieduma labprātīgas izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 204.[1] pantu, 430., 432., 434.pantu, tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

/pers. F/ prasību apmierināt.

Atzīt /pers. F/, personas kods /personas kods/, tiesības, pamatojoties uz Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas spriedumu lietā Nr. C31446810, vērst piedziņu 18594,59 euro (astoņpadsmit tūkstoši pieci simti deviņdesmit četri euro un 59 centi) apmērā uz 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese A/, kadastra numurs /numurs A/, kas ierakstīts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs /, uz /pers. H/, personas kods /personas kods/, vārda un 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese B/, kadastra numurs /numurs B/, kas ierakstīts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs /, uz /pers. H/, personas kods /personas kods/, vārda.

/pers. G/, personas kods /personas kods/, un /pers. H/, personas kods /personas kods/, pretprasību pret /pers. F/, personas kods /personas kods/, par nekustamā īpašuma atzīšanu par laulātā atsevišķo mantu un atbrīvošanu no piedziņas vēršanas uz nekustamo īpašumu noraidīt.

Piedzīt no /pers. I/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. F/, personas kods /personas kods/, tiesāšanās izdevumus 359,80 euro (trīs simti piecdesmit deviņi euro un 80 euro centi).

Piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. F/, personas kods /personas kods/, tiesāšanās izdevumus 359,80 euro (trīs simti piecdesmit deviņi euro un 80 euro centi).

Piedzīt no /pers. H/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. F/, personas kods /personas kods/, tiesāšanās izdevumus 359,80 euro (trīs simti piecdesmit deviņi euro un 80 euro centi).

Noteikt /pers. I/, /pers. G/ un /pers. H/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Augstākās tiesas Civillietu

departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā un iemaksājot drošības naudu 300 euro apmērā.

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2017.gada 6.novembrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	M.Ābele
Tiesnese	M.Šķendere
Tiesnese	G.Freimane